

Vergaderjaar 2020–2021

25 422

Opwerking van radioactief materiaal

Nr. 271

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2020

In het Schriftelijke Overleg Nucleaire veiligheid van 8 juli 2020 (Kamerstuk 25 422, nr. 268) en in eerdere overleggen heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over verschillende onderwerpen op het gebied van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Hierbij stuur ik uw Kamer de toegezegde informatie.

Kennisinfrastructuur voor nucleaire technologie en straling

In het rapport «Naar een Agenda en Platform Nucleaire Technologie en Straling» dat eerder aan uw Kamer is gestuurd (Bijlage bij Kamerstuk 25 422, nr. 266), worden aanbevelingen gedaan om de kennisinfrastructuur op het gebied van nucleaire technologie en stralingstoepassingen te versterken. Deze aanbevelingen hebben betrekking op het terrein van meerdere departementen en zullen daarom interdepartementaal worden opgepakt.

Hiervoor is inmiddels een interdepartementale ambtelijke werkgroep opgericht waaraan naast mijn departement ook de ministeries van EZK, VWS, SZW, OCW en de ANVS deelnemen. Ik zal uw Kamer in de jaarlijkse verzamelbrief over nucleaire zaken over de voortgang informeren.

Actieprogramma Radon

Tijdens het Algemeen Overleg nucleaire veiligheid & stralingsbescherming van 27 november 2019 heb ik aangegeven dat het Nationaal Actieprogramma Radon in 2020 naar uw Kamer wordt gezonden (Kamerstuk 25 422, nr. 250).

De stand van zaken is dat het ontwerp van het Nationaal Actieprogramma is afgerond. Dit actieprogramma zal vanaf 10 december 2020 tot en met 20 januari 2021 ter inzage worden gelegd, zodat hierop door eenieder zienswijzen kunnen worden ingebracht. Vanaf 10 december as. zal het actieprogramma dan via de website www.platformparticipatie.nl/radon in te zien zijn. Van deze terinzagelegging wordt in de Staatscourant en een

landelijk dagblad op 9 december 2020 kennisgegeven. De reactie op de zienswijzen zal in het definitieve Nationaal Actieprogramma Radon meegenomen worden.

Met de periode van terinzagelegging en de verwerking van de zienswijzen naar aanleiding van de terinzagelegging kan het definitieve Nationale Actieprogramma Radon in het eerste kwartaal van 2021 naar de Kamer worden gezonden.

Toezicht op voortgang afvoer historisch afval Petten

De ANVS houdt toezicht op de veiligheid en voortgang van het sorteren, herverpakken en afvoeren van het historisch radioactief afval in Petten door Nuclear Research & consultancy Group (NRG) naar COVRA in Zeeland. Voor het grootste deel van de afvalstromen is inmiddels het project in uitvoering of reeds voltooid. Voor andere afvalstromen wordt de uitvoering door NRG voorbereid in nauwe afstemming met afvalontvanger COVRA.

Goedkeuring afwijking plan van aanpak

NRG werkt volgens een door de ANVS goedgekeurd plan van aanpak voor het Radioactive Waste Management Programme (RWMP). Op aanwijzing van de ANVS moet dit plan door NRG worden geactualiseerd. Tussentijdse wijzigingen op het plan moeten vooraf ter goedkeuring aan de ANVS worden aangeboden. Door de ANVS is in november 2019 het meest recente plan van aanpak RWMP van NRG goedgekeurd. De jarenlange ervaring met dit complexe project leert dat het noodzakelijk is dat NRG het plan steeds op basis van de laatste inzichten bijstelt en op onderdelen nader uitwerkt. De voortgang op de uitvoering van het plan laat zich daardoor op langere termijn minder goed voorspellen. Daarom is het plan goedgekeurd tot november 2022, en zal voor 1 juli 2022 een geactualiseerd plan ter goedkeuring ingediend moeten worden. Een voorwaarde daarbij was dat NRG op zoek moest gaan naar een manier om de problemen gerelateerd aan de beperkte ontvangstcapaciteit van het Hoogradioactief Afval Behandelings- en Opslaggebouw (HABOG) bij COVRA op te lossen. In november 2019 heb ik u hierover geïnformeerd¹. Uit gesprekken van NRG met COVRA is een nieuwe optie beschikbaar gekomen en in samenwerking tussen NRG en COVRA uitgewerkt: het rechtstreeks afvoeren van het gesorteerde en herverpakte middelhoog radioactief afval (Intermediate Level Waste, ILW) naar een nieuw op te richten gebouw bij COVRA. De nieuwe werkwijze is daarom niet afhankelijk van de ontvangstcapaciteit van het HABOG. Door deze nieuwe opslagmogelijkheid bij COVRA, komt de noodzaak voor de eerder geplande verwerking van het afval bij een faciliteit in België te vervallen. Hierdoor is geen internationaal transport nodig.

Deze nieuwe route is door NRG ter goedkeuring aan de ANVS voorgelegd. De ANVS heeft de wijzigingen ten opzichte van het in 2019 goedgekeurde plan van aanpak beoordeeld aan de hand van dezelfde kaders die in 2019 zijn gehanteerd. De ANVS concludeert dat de alternatieve route voldoet aan de toetsingskaders en de voordelen ten opzichte van de bestaande route voldoende zijn toegelicht. NRG heeft de risico's en onzekerheden van deze route voldoende in kaart gebracht en aangetoond dat deze vergelijkbaar dan wel kleiner zijn dan bij de bestaande route. Op 15 oktober 2020 is de wijziging door de ANVS goedgekeurd. Ook deze goedkeuring geldt tot 1 november 2022. Als voorwaarde daarbij geldt dat NRG vooralsnog het afval op dezelfde wijze blijft scheiden zoals dat nu

¹ Kamerstuk 25 422, nr. 258

gebeurt. Dit besluit is gepubliceerd in de Staatscourant, de Volkskrant, een plaatselijke krant en op de ANVS-website.

Voortgang lopende projecten

NRG heeft aan de ANVS gerapporteerd dat in het derde kwartaal van 2020 een technische storing aan een meetinstrument zich heeft voorgedaan. Deze storing heeft geen gevolgen gehad voor de veiligheid van de werkzaamheden en van de afvoer en is inmiddels verholpen, maar heeft wel gezorgd voor een achterstand in het sorteren en herverpakken van het historisch afval. Om dergelijke vertragingen in de toekomst te voorkomen neemt NRG extra reserve-onderdelen op voorraad. Naast deze storing hebben de beperkingen ten gevolge van de coronamaatregelen bij NRG invloed op de voortgang van enkele projecten. De consequentie is dat in 2020 een vertraging van in totaal 6 maanden is opgelopen ten opzichte van de goedgekeurde optimistische planning. Deze vertraging blijft echter (ruimschoots) binnen het in het plan van aanpak beschreven pessimistische scenario en daarmee blijft NRG binnen de door ANVS gestelde voorwaarden.

De afvoer van de opgeslagen harsen, gebruikt als filtermateriaal voor het koelwater van de Hoge Flux Reactor (HFR), is in juli 2020 volledig afgerond.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer